

O NOUĂ APARIȚIE EDITORIALĂ MARCA „SHERLOCK HOLMES DE MOLDOVA”

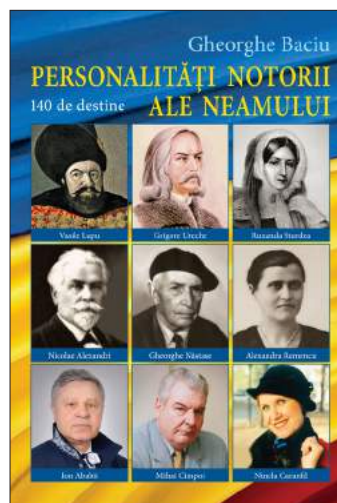
Doctor în istorie **Ion Valer XENOFONTOV**
Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan”

Se zice că odată un savant din partea răsăriteană a Europei, aflat într-o expediție de cercetare exotica în una din țările Africii, a fost rugat de indigeni, care îl considerau un zeu al cunoașterii, să le povestească despre neamul său. Învățatul și-a dres glasul și a slobozit vorbe înțelepte și frumoase despre părinți, bunici și străbunici. Băștinașii ascultau cu urechile ciulite și ochii larg deschiși povestea narată cu multe slove livrești. Apoi autohtonii l-au rugat să continue povestirea și despre rudele sale mai îndepărtate în timp. Aici cercetătorul s-a împotmolit, iar decepția localnicilor a fost uriașă. Ei, timorați, au început să-i aducă marelui intrus diferite cadouri, întrucât, în tradiția localnicilor, cei care nu-și cunosc neamul sunt considerați oameni sărmani și trebuiesc ajutați. În contextul în care, la băștinași, cei mai sărmani oameni cunosc cel puțin șase generații, savantul fusese perceput drept foarte sărman, iar ajutorul localnicilor urma să-l consoleze...

Această pildă, cu nuanțe instructiv-educative, am considerat că este metafizica lucrării elaborate de distinsul savant din Republica Moldova, profesorul universitar Gheorghe Baciu, alias „Sherlock Holmes de Moldova”. Prin această lucrare-monument – salbă de portrete biografice –, cărturarul dorește să ne aducă tuturor un dar, în calitate de entitate colectivă, dar și individuală. Este găselnița intelectuală care formează veriga valorică ce ne conectează și ne cimentează „în jurul cercului celor aleși”.

Trecute prin mecanismul acerb de triere a profesorului Gh. Baciu, personalitățile prezentate, în profilul de activitate socioprofesională a examinatorului, au trebuit să dea „examenul” de admitere pentru a fi incluse și promovate în cartea de față. În spatele fiecărui eseu sunt zeci de surse bibliografice și arhivistice riguros selectate, studiate, valorificate și puse în circuitul informațional. Savantul a încercat de multe ori să se convingă pe sine, în primul rând, că personalitățile incluse în volum au un palmares bogat, registrul de nume fiind filtrat cu foarte mare acuratețe, ca mai apoi să prindă contur, vervă și viață, pentru a fi transmis și recepționat de publicul larg de cititori.

Mesajul pe care ni-l transmite cercetătorul, îl intuim ușor, pornește de la realitățile actuale prin care trece spațiul pruto-nistean. Exodul populației, emigră-

Gheorghe BACIU. *Personalități notorii ale neamului.*
140 de destine/ Consultanț istoric: Ion Valer Xenofontov
Chișinău: Combinatul Poligrafic, 2018. 304 p.

rile, generate de situația economică și socială dificilă a Republicii Moldova, se țin lanț. În aceste împrejurări, noua generație are datoria, genetic și prin filiera cortexului identitar-istoric, să studieze destinele înaintașilor din perimetrul existențial al spațiului de referință. Este acea ancorare care ne menține în albia firească a ceea ce suntem și ne reprezintă valoric în spațiul socioidentitar istoric.

Totodată, o atenție deosebită merită chiar alcătuitorul acestei lucrări, cercetător de marcă, autor a circa 700 de publicații științifice și de popularizare a științei, proaspăt Laureat al Premiului Național al Republicii Moldova (2017). Omul de cultură și știință Gheorghe Baciu este acea autoritate incontestabilă care are dreptul moral, profesional și civic să se pronunțe asupra personalităților pe care le-a modelat/remodelat prin prisma propriei creații.

Ni le prezintă într-o formă originală, „un pic mai altfel”, mai ancorați în realitățile recurente. Stilul discursului abordat este umanizat, plin de învățăminte socio-psihologice, mentalități individuale aflate în conexiune directă cu cea a mentalităților colective; imaginarul social este racordat la epocile evocate, iar între toate aceste relatări ies în evidență faptele/realizările personalităților probate de timp și de spiritul critic al autorului.